

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 554/2024-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **IZOLEX BAU s.r.o.**, Garbiarska 16, Košice, zastúpenej **ČOLLÁK & PARTNERI advokátska kancelária s.r.o.**, Floriánska 19, Košice, proti rozsudku Krajského súdu Košiciach č. k. 4Cob/84/2023-501 z 24. apríla 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. júla 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd napadnutým rozsudkom krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a napadnutého rozsudku vyplýva nasledujúci stav veci:

2.1. Sťažovateľka mala procesné postavenie žalobcu v konaní o zaplatenie 113 830,44 eur s prísl. z titulu náhrady škody. Okresný súd Košice I v poradí druhým rozsudkom č. k. 30Cb/42/2017-455 z 22. februára 2023 rozhodol o žalobe s sťažovateľky tak, že žalobu zamietol. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že so žalobcom ako víťazom verejnej obchodnej súťaže došlo k uzatvoreniu nájomnej zmluvy 29. septembra 2014, teda nedošlo k porušeniu právnej povinnosti žalovaného podpísať zmluvu (bod 8 a 9 rozsudku krajského súdu). Neskôr (20. októbra 2016) žalovaným podpísaná nájomná zmluva (č. 49/2015) vyhodnotil ako potvrdenie o existencii už uzatvorenej zmluvy, ako výsledku obchodnej verejnej súťaže. Pokiaľ sťažovateľka tvrdila,

že došlo ku konaniu v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, okresný súd konštatoval, že takýto záver nemožno prijať, pretože žalovaný nebránil sťažovateľke vo výstavbe a prípadné konanie na účel vzájomného mimosúdneho finančného vysporiadania nie je konaním preukazujúcim to, že došlo k odmietnutiu podpísaného a sťažovateľkou zaslaného návrhu na uzavretie zmluvy (citované podľa bodu 14 rozsudku krajského súdu). Ani vrátenie zábezpeky sťažovateľke súd prvej inštancie nepovažoval za skutočnosť, ktorý by mal za následok odmietnutie návrhu uzavretej nájomnej zmluvy a zrušenie verejnej obchodnej súťaže. Okresný súd uzavrel, že žalovaný neporušil svoju právnu povinnosť, nájomná zmluva bola uzavretá akceptáciou zo strany žalovaného. Vo vzťahu k uplatňovanému ušlému zisku uviedol, že nemôže vzniknúť ušlý zisk zo stavby, na ktorú nebolo vydané ani len právoplatné stavebné povolenie, sťažovateľka v tomto smere poukazovala len na predpokladané náklady, ktoré ani neboli vynaložené, preto nie je príčinná súvislosť medzi vznikom škody a porušením právnej povinnosti. Z uvedených dôvodov žalobu sťažovateľky zamietol.

2.2. Sťažovateľka proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. Po odcitovaní na vec dopadajúcich ustanovení právnych predpisov v podstatnom konštatoval, že okresný súd dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že došlo k platnému uzatvoreniu nájomnej zmluvy dôjdením oznámenia vyhlasovateľa súťaže sťažovateľke, a to z dôvodu absencie perfektného návrhu sťažovateľky na uzatvorenie zmluvy, keďže osoba, ktorá predkladá svoju ponuku do obchodnej verejnej súťaže, musí predložiť návrh zmluvy. Neobstojí obrana, že sťažovateľka prevzala náležitosti zmluvy zo súťažných podmienok, pričom len špecifikovala výšku nájmu. Vo svojej obchodnej ponuke to totiž neuviedla, t. j. ohľadom (určitých) podstatných zmluvných náležitostí neodkázala priamo na súťažné podmienky. Súťažné podmienky nepredstavujú dokument, ktorý sa zo zákona stáva súčasťou zmluvy. Keďže sťažovateľka predložila do obchodnej verejnej súťaže obchodnú ponuku, ktorá nebola spôsobilým návrhom na uzatvorenie (nájomnej) zmluvy, nedošlo k platnému uzatvoreniu nájomnej zmluvy na základe verejnej súťaže vyhlásenej žalovanou, a to pre rozpor so zákonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ sťažovateľka podpísala nájomnú zmluvu č. 44/2015, išlo o nový návrh nájomnej zmluvy, mimo rámca vyhlásenej verejnej súťaže. Žalovaná nemala povinnosť túto sťažovateľkou predloženú zmluvu podpísať a sťažovateľka ani netvrdila, že takáto povinnosť vyplývala žalovanej z konkrétneho zmluvného, resp. zákonného záväzku (body 57 až 60 rozsudku krajského súdu). Ak sa žalovaný rozhodol tento návrh podpísať, urobil tak až po tom, čo sťažovateľka vyjadrila svoje stanovisko nebyť viazaná týmto návrhom, teda svoj návrh odvolala skôr, ako došlo k jeho prijatiu, preto nedošlo k platnému uzavretiu tejto zmluvy. Pokiaľ sťažovateľka napriek absencii platne uzavretej nájomnej zmluvy na pozemkoch, kde sa mala uskutočniť výstavba garáží, iniciovala stavebné konania a mala s tým spojené náklady, nemožno ich považovať za škodu, za ktorú zodpovedá žalovaná. Keďže nedošlo k platnému uzavretiu nájomnej zmluvy, je logický záver, že žalovanej vznikla povinnosť vrátiť sťažovateľkou zloženú zábezpeku. Keďže v spore nebolo preukázané žiadne porušenie povinnosti žalovanej v súvislosti s neuzatvorením nájomnej zmluvy, neboli splnené predpoklady na priznanie uplatnenej náhrady škody (body 61 až 65). Odvolací súd preto podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým žalobu sťažovateľky zamietol, ako vecne správny.

II. Argumentácia sťažovateľky

3. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľka podala túto ústavnú sťažnosť, v ktorej namieta, že rozhodnutie krajského súdu je prekvapivé, bez logickej väzby na obsah spisu a nelogické vzhľadom na to, že rozhodnutie potvrdzuje ako vecne správne, no zároveň konštatuje jeho vecnú nesprávnosť. Okrem toho obsahuje ďalšie argumentačné rozpory, na mnohých miestach je svojvoľné a arbitrárne. V niektorých prípadoch priamo popiera obsah spisu, a to dokonca takým spôsobom, že nezohľadňuje v konaní preukázaný obsah listín. Vo vzťahu k nevyužitiu dovolania sťažovateľka argumentuje tým, že z hľadiska prípustnosti bolo možné podať dovolanie pre tzv. právne otázky podľa § 421 CSP z dôvodu, že ide o potvrdzujúce rozhodnutie, pričom konštatuje, že si nie je vedomá judikatúry dovolacieho súdu, od ktorej by sa v napádanom rozhodnutí krajský súd odchýlil. Z uvedeného vyvodzuje, že objektívne nebola oprávnená na využitie mimoriadneho oprávneného prostriedku a je toho názoru, že jej sťažnosť je podaná včas a prípustná. V nadväznosti na uvedené v ďalšom podrobne skutkovo a právne argumentuje v prospech nesprávnosti, prekvapivosti a arbitrárnosti napadnutého rozsudku krajského súdu. Právne posúdenie krajským súdom je podľa jej názoru arbitrárne, svojvoľné, popierajúce základné princípy vzťahov v obchodnoprávnej oblasti, nepreskúmateľné a, predovšetkým, prekvapivé.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorý sťažovateľka považuje za prekvapivý a arbitrárny.

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľky obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. V rámci predbežného prerokovania sa ústavný súd nemohol nezamerať na sťažovateľkou formulované argumenty o dôvodoch nepodania dovolania v predmetnom spore.

7. Z § 55 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

8. Pokiaľ sťažovateľka v ústavnej sťažnosti argumentuje tým, že napadnutý rozsudok je arbitrárny a prekvapivý, je potrebné uviesť, že nedostatočná kvalita súdneho rozhodnutia v podobe arbitrárnosti prijatých záverov vo väzbe na zistený skutkový stav môže byť predmetom dovolacieho prieskumu v rámci uplatnenej zmätočnosti rozhodnutia z dôvodu vady podľa § 420 písm. f) CSP (IV. ÚS 154/2020, IV. ÚS 167/2020, IV. ÚS 447/2020, II. ÚS 45/2021). Ide teda o prípad, keď sťažovateľka mala povinnosť využiť dovolanie, ktoré je v tomto prípade potrebné považovať

za účinný právny prostriedok nápravy porušenia označených práv. V zmysle § 124 *in fine* zákona o ústavnom súde a ustálenej judikatúry ústavného súdu (III. ÚS 426/2018, II. ÚS 446/2020) by po prípadnom neúspešnom využití mimoriadneho opravného prostriedku začala lehota na podanie ústavnej sťažnosti proti tu napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu plynúť od doručenia rozhodnutia o dovolaní. Ústavný súd preto argumentáciu sťažovateľky k nepodaniu dovolania neakceptoval.

9. Z princípu subsidiarity ako jedného zo základných pojmových znakov právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ochranu pred ústavným súdom nemožno využiť súčasne alebo pred inými prostriedkami nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii, a ústavná sťažnosť je prípustná „až“ vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných právnych možností nápravy naďalej dochádza k porušovaniu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (m. m. II. ÚS 98/2019).

10. Vzhľadom na už uvedené je potrebné urobiť záver, že sťažovateľka nevyčerpala mimoriadny opravný prostriedok, ktorý jej zákon na ochranu jej práv účinne poskytuje. Ústavný súd preto považuje ústavnú sťažnosť sťažovateľky za neprípustnú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde už pri jej predbežnom prerokovaní odmietol ako neprípustnú.

11. Nad rámec uvedených dôvodov ústavný súd dodáva, že sťažnosť v časti namietaného porušenia hmotných práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny mohla byť odmietnutá aj z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde, keďže neobsahovala žiadnu argumentáciu (skutkovú a právnu) vo vzťahu k namietanému porušeniu týchto práv.

12. V dôsledku odmietnutia ústavnej sťažnosti sa už ústavný súd ostatnými návrhmi obsiahnutými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu